

Barn lærer å klatre i trær gjennom å klatre i trær, og slik er det også med språk

- Barn trenger modeller og de trenger noen å bruke språket sammen med
- Gjennom lek utvikler språket seg
- Felles opplevelser og aktiviteter gir unik mulighet for kommunikasjon mellom barn/voksne og barn/barn
- Barn bruker ofte en mer fantasifull og kreativ kommunikasjon seg imellom enn sammen med voksne
- Små barn bruker en veksling mellom bruk av kropp, bevegelse og ord som støtte for utviklingen av tale-språket

Arbeid med å styrke muntlige språkferdigheter er grunnpilaren i alt arbeid med lesing og skriving.

**FÆRDER
KOMMUNE**

Telefon: 33 39 00 00
postmottak@faerder.kommune.no
www.færder.kommune.no

VÅR KOMMUNE HAR:
 8 kommunale barnehager
 10 private barnehager
 8 barneskoler
 3 ungdomsskoler

Språk-, lese- og skriveplan 2018-2021

**FÆRDER
KOMMUNE**

Innledning

En felles overordnet språk, lese- og skriveplan for alle barnehager og skoler i Færder kommune skal sikre sammenheng fra lowverk og lokale planer i praksisen i den enkelte barnehage og skole.

Mål

Planen skal sikre god begynneropplæring, systematisk kartlegging og beredskap for barn som strever i Færder kommune. Planen skal skape grunnlag for gode overganger og sørge for progresjon, helhet og sammenheng i hele løpet; fra barnehage og ut grunnskole.

Roller- og ansvarsområder

For å kvalitetssikre dette arbeidet er planen forpliktende for alle som arbeider med læring i kommunen. Skole- og barnehageeier, skoleledere og styreere, ppt og helsestasjonen, fagarbeidere og assistenter og det pedagogiske personalet jobber kontinuerlig for å nå planens målsettinger.

Hovedmålet med planen er å styrke språk-, lese- og skriveopplæringen i Færder kommune.

Den som ikke har språk, forblir utenfor fellesskapet, med alt det innebærer.

Det er vårt oppdrag, å bidra til at vi gir barn og ungdom de beste vilkåra for å utvikle sine språk- og leseferdigheter.

Hjemmet

Hjemmet har en uvurderlig rolle i barnas språk-, lese- og skriveopplæring. Høytlesing og aktivt hverdagsspråk utvider barnas ordforråd, fantasi og seetningsoppbygging. Når barn er kjent med bøker før de begynner på skolen, vil også overgangen til fagbøker bli lettere.. barns leseferdigheter har stor betydning for hvordan de lykkes i alle fag på skolen. Høytlesing og konstruktiv oppfølging av skolearbeid er styrkende for foreldre-barn-relasjonen og gir felles opplevelser og gode minner som varer livet ut.

Hjemmet skal:

- bidra med et rikt muntlig språkmiljø
- lese høyt for barna
- støtte opp om lekser
- delta på barnehagens/skolens foreldremøter og utviklingssamtaler
- ha åpen dialog med barnehagen/skolen
- følge opp barnehagens/skolens arbeid (leselekser og leseprosjekter)
- lese informasjon fra barnehagen/skolen (ukebrev, ukeplaner, læreplaner, hjemmesider)

Muntlig språkferdigheter

Muntlige språkferdigheter er avgjørende for at barn skal kunne kommunisere effektivt med andre. Dette innebærer å forstå, innhente og sortere informasjon fra omverdenen, samtidig som barnet skal kunne uttrykke seg på en hensiktsmessig måte. Denne utviklingen starter i tidlig spedbarnsalder; ved at barnet observerer ansiktsuttrykk, gester og lyder. Den språklige ballasten barn får med seg fra tidlig alder har stor innvirkning på senere skoleprestasjoner.

Foreldre og barnehageansatte har derfor en uvurderlig rolle i barnas språkutvikling. Forskning viser at språkforståelse er en viktigere forutsetning for senere leseforståelse enn tidlig avkodning (Lervåg og Aukrust, 2010).

Arbeid med å styrke muntlige språkferdigheter er derfor grunnpilaren i alt arbeid med lesing og skriving. Skolens oppgave er å videreføre barnehagens arbeid i forhold til muntlige språkferdigheter, samt å sørge for den formelle lese- og skriveopplæringen.